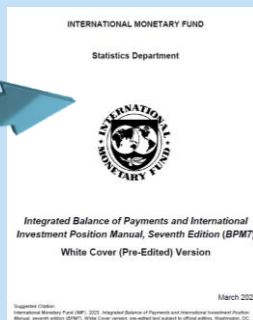

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

มาทำความรู้จัก คู่มือ BPM คืออะไร ?

BPM หรือ Balance of Payments
and International Investment Position Manual

เป็นคู่มือ**มาตรฐานสากล**ที่จัดทำโดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)
เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์กลางในการจัดทำสถิติ**ดุลการชำระเงิน (BOP)** และ
ฐานะการลงทุนระหว่างประเทศ (IIP) ของแต่ละประเทศ

Bank of Thailand

รู้หรือไม่ ?

BPM5
(1993)

BPM6
(2009)

BPM7
(2025)

IMF ได้เผยแพร่คู่มือ **BPM7** ฉบับล่าสุดในปี 2025 แทนที่ **BPM6** เพื่อให้ประเทศสมาชิกนำไปปรับใช้ภายในปี **2029-2030** โดยเหตุผลหลักในการปรับปรุง ได้แก่

เป็นการปรับปรุงร่วมกับคู่มือระบบบัญชีประชาชาติ หรือ 2025 SNA เพื่อให้เป็น**มาตรฐานที่สอดคล้องกัน**

ธุรกรรมระหว่างประเทศมี**ความหลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น** จากการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงินต่าง ๆ ตามกระแสโลกาภิวัตน์ BPM จึงต้องปรับตาม เพื่อสร้างหลักปฏิบัติที่ชัดเจนให้สถิติภาคต่างประเทศ (external accounts) **สะท้อนกิจกรรมเศรษฐกิจสมัยใหม่** ได้อย่างเหมาะสม

SNA หรือ System of National Accounts เป็นมาตรฐานสากลสำหรับการจัดทำบัญชีประชาชาติ ซึ่งถูกพัฒนาโดยองค์การระหว่างประเทศ เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ ใช้แนวทางเดียวกันในการวัดค่าและรายงานตัวเลขเศรษฐกิจ

สิ่งที่เปลี่ยนไปจาก **BPM6** สู่ **BPM7**

BPM7 ยังคงใช้โครงสร้างบัญชีหลักเหมือน BPM6 แต่มีการปรับปรุงเพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับเศรษฐกิจปัจจุบัน

1

การเปลี่ยนแปลงคำศัพท์

- จาก credits และ debits → เป็น **credits/revenues** และ **debits/expenditures**
- จาก net errors and omissions → เป็น **statistical discrepancies**
- จาก primary income → เป็น **earned income**
- จาก secondary income → เป็น **transfer income**
- จาก compensation of employees → เป็น **remuneration of employees**
- ใช้ **common glossary** อื่น ๆ ร่วมกับ SNA เพื่อความสอดคล้องของคำศัพท์สำหรับสถิติเศรษฐกิจ

2

การจำแนกบริการและภาคเศรษฐกิจ

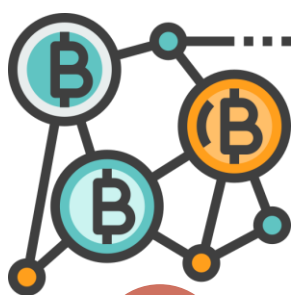
- เพิ่ม**หมวดบริการ** จาก 12 หมวด เป็น 17 หมวด เพื่อตอบสนองความต้องการวิเคราะห์บริการระหว่างประเทศได้มากขึ้น อาทิ
 - ✓ ค่าเช่าสินทรัพย์ เครื่องจักร อุปกรณ์
 - ✓ ค่าบริการคอมพิวเตอร์และข้อมูลข่าวสาร
 - ✓ ค่าบริการทางวิชาชีพ และการจัดการ
- เพิ่มการจำแนกภาคเศรษฐกิจ
 - ✓ จำแนกรายละเอียดของ **other financial corporations** ตามเครื่องมือทางการเงิน เช่น money market funds (MMFs) , non-MMFs
 - ✓ แยก **nonfinancial corporations** ออกจาก **households & NPISHs** (non-profit institutions serving households) จากเดิมที่รวมเข้าไว้ด้วยกัน

3

การจัดหมวดหมู่และการวัดค่าใหม่

- Crypto assets: BPM7 กำหนดหลักเกณฑ์ในการบันทึกบัญชีธุรกรรม crypto assets ประเภทต่าง ๆ ไว้ เพื่อให้ทุกประเทศยึดเป็น **มาตรฐานเดียวกัน** ผู้ใช้งานจึงนำข้อมูลวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างประเทศได้

1

Crypto assets ที่เป็น
non-produced, non-financial assets
เช่น **Bitcoin, Ethereum ฯลฯ**

ซึ่ง **ไม่เป็น**ภาระหนี้สินผูกพันแก่ผู้ออก
บันทึกอยู่ใน
Capital Account

2

Crypto assets ที่เป็น financial
instruments เช่น
CBDC, stablecoins ต่าง ๆ

ซึ่งนับ **เป็น**ภาระหนี้สินผูกพันแก่ผู้ออก
บันทึกอยู่ใน
Financial Account

- เพิ่มนิยามมาตรฐานของ **net international reserves** (NIR) เพื่อใช้ประเมินความเพียงพอของทุนสำรองฯ และความเสี่ยงจากการผูกพัน
- Direct investment: เพิ่มการ**จำแนกตามภาคเศรษฐกิจ**
- Portfolio investment: การถือหน่วยลงทุน (investment fund share) ทั้งหมดถือเป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ (เดิม $\geq 10\%$ = direct investment)
- Equity valuation: กำหนดวิธีการ**ประเมินมูลค่าหุ้นของบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียน** ที่เจาะจงยิ่งขึ้น

4

เพิ่มบทเฉพาะและภาคผนวกใหม่

ช่วยในการตีความเกณฑ์การบันทึกบัญชีธุรกรรมรูปแบบใหม่ ๆ หรือ ธุรกรรมที่กระทำผ่านช่องทาง/วิธีการชำระเงินที่หลากหลายและซับซ้อน ขึ้นตามยุคสมัย

○ **เพิ่ม Chapter ใหม่ ๆ** เพื่ออธิบายนิยาม/หลักเกณฑ์การบันทึก ธุรกรรมประเภทใหม่ที่เกิดขึ้น ตามนวัตกรรมทางการเงิน และ โครงสร้างเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนไป อาทิ

- ✓ Globalization
- ✓ Digitalization
- ✓ Islamic Finance
- ✓ Informal Activities

○ **เพิ่มภาคผนวกใหม่** เพื่อรองรับประเด็นที่ซับซ้อนหรือ คาบเกี่ยวกับสถิติด้านอื่น ๆ ซึ่งไม่ครอบคลุมใน BPM6

รายละเอียดเพิ่มเติม: [BPM7: List of Proposed BPM7 Chapters](#)

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ประชาสัมพันธ์

ธปท. มีแผนจะปรับตารางเผยแพร่ ให้สอดคล้องกับ
BPM7 recommendations ภายในปี 2026

โดยจะทยอยปรับวิธีการบันทึกให้เป็นไปตาม BPM7
สามารถติดตามรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงจาก Stat Echo
ที่จะเผยแพร่ช่วงครึ่งแรกของปี 2026 ประกอบด้วย

ตารางที่ได้รับผลกระทบ

รายชื่อตารางใหม่/ตารางที่ยุติการปรับปรุงข้อมูล

Bank of Thailand